

معماری مدارس بر بنیاد روانشناسی محیطی

تألیف: حسین مهبودی

www.ketab.ir

سرشناسه	: مهبودی، حسین، ۱۳۶۶ -
عنوان و نام پدیدآور	: معماری مدارس بر بنیاد روانشناسی محیطی/تالیف حسین مهبودی.
مشخصات نشر	: شیراز: مرجع علم، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۲۵۲ ص.: مصور(رنگی).
شابک	: ۹۰۰۰۰۰ ریال ۶۹-۶۸۵-۸۲۶۵-۶۰۰-۹۷۸:
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: ساختمان‌های مدارس -- جنبه‌های روان‌شناسی
موضوع	: School buildings -- Psychological aspects
موضوع	: ساختمان‌های مدارس -- استانداردها
موضوع	: School buildings -- Standards
موضوع	: معماری در آموزش و پرورش
موضوع	: Architecture in education
موضوع	: فضا در معماری -- جنبه‌های روان‌شناسی
موضوع	: Space (Architecture) -- Psychological aspects
موضوع	: ساختمان‌های مدارس -- طرح و ساختمان
موضوع	: School buildings -- Design and construction
موضوع	: ساختمان‌های مدارس -- روشنایی و نورپردازی
موضوع	: School buildings -- Lighting
رده بندی کنگره	: ۷۲۰۹
رده بندی دیویی	: ۳۷۱.۳۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۸۷۳۸۶

تلفن: ۰۹۱۷۶۱۰۶۰۳۶ - ۰۹۱۲۳۳۲۳۱۸۴

marjaeelm@gmail.com ----- www.marjaeelm.ir

□□□

معماری مدارس بر بنیاد روانشناسی محیطی

حسین مهبودی

□□□

نوبت و سال چاپ: اول ۱۳۹۸ / شمارگان: ۵۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: مهر

شابک ۹۷۸-۶۰۰-۸۲۶۵-۶۹-۶ ISBN

قیمت: ۹۰۰۰۰ تومان

□□□

Printed in the Islamic Republic of Iran- Shiraz

حق چاپ محفوظ است

۱	مقدمه
۳	مسائل آموزش و پرورش
۳	تعریف آموزش
۴	تعریف پرورش
۴	مقایسه آموزش و پرورش
۶	اهمیت آموزش و پرورش
۹	ضرورت آموزش و پرورش
۱۰	اهداف آموزش و پرورش
۱۳	کارکردهای نظام آموزش و پرورش
۱۵	ارزش ها و آموزش و پرورش
۱۶	انواع آموزش و پرورش
۱۶	آموزش و پرورش رسمی
۱۷	تفاوت آموزش های رسمی با آموزش های غیر رسمی
۱۹	بررسی تاریخچه آموزش و پرورش
۲۳	بیداری

- ۲۴..... امیدواری
- ۲۵..... بازسازی و گسترش
- ۲۶..... تاریخ آموزش و پرورش در ایران
- ۲۷..... آموزش و پرورش ایران در دوره باستان
- ۲۹..... مکان تحصیل در ایران باستان
- ۲۹..... معلم در ایران باستان
- ۳۰..... شاگردان در ایران باستان
- ۳۱..... سطوح و دوره های تحصیلی در ایران باستان
- ۳۱..... آموزش عمومی
- ۳۱..... آموزش تخصصی
- ۳۲..... آموزش اله
- ۳۲..... آموزش و پرورش در اسلام
- ۳۲..... دوره تجدید حیات و استقلال ایران
- ۴۵..... معماران و فضای مدارس
- ۴۷..... مدارس در دوره معاصر
- ۴۹..... آموزش و پرورش ابتدایی
- ۴۹..... اهمیت و ضرورت دوره ابتدایی
- ۵۰..... اصول آموزش و پرورش دوره ابتدایی

- ۵۲ اهداف دوره ابتدایی
- ۵۲ اهداف پایه اول دوره ابتدایی
- ۵۳ اهداف پایه های دوم تا ششم دوره ابتدایی
- ۵۵ بهره بران محیط های آموزشی
- ۵۵ مخاطب شناسی
- ۵۶ چگونگی مراحل رشد نظریه پیازم
- ۵۷ دوره سه عملیات عینی
- ۵۸ ویژگی کودکان در دوره ی عملیات عینی
- ۵۹ انواع مهارت های دوره ابتدایی
- ۶۰ نکات مهم تربیتی دوره ابتدایی در رابطه با رشد جسمانی
- ۶۲ روانشناسی محیط های آموزشی
- ۶۲ ماهیت روانشناسی محیطی
- ۶۳ روانشناسی مدارس
- ۶۵ روانشناسی محیط و عوامل تأثیر گذار بر فضاهای آموزشی
- ۶۷ عوامل تأثیر گذار محیطی بر فضاهای آموزشی
- ۶۹ رنگ
- ۷۲ وجود رنگ نامناسب در فضاهای کالبدی و وسایل آموزشی
- ۷۳ دسته بندی رنگ ها

۷۴.....	کنتراست سرد و گرم.....
۷۶.....	مکان رنگ.....
۷۷.....	ویژگی رنگ ها.....
۸۲.....	نقش رنگ در روان انسان.....
۸۴.....	رنگ در محیط های یادگیری.....
۸۸.....	اثر رنگ ها بر آسایش محیطی.....
۹۱.....	نور.....
۹۲.....	نور در محیط های یادگیری.....
۹۶.....	نور طبیعی در مدارس.....
۹۹.....	درپردازی مصنوعی در مدارس.....
۱۰۱.....	معیارهای تأمین کننده آسایش بصری از طریق نور طبیعی.....
۱۰۲.....	آیین نامه بهداشت محیط مدارس در رابطه با نور در فضاها.....
۱۰۴.....	صوت در مدارس.....
۱۰۷.....	معیارهای تأمین کننده آسایش صوتی.....
	توصیه های اجرایی جهت کاهش آلودگی صوتی در محیط های
۱۰۹.....	آموزشی.....
۱۱۲.....	تهویه در مدارس.....
۱۱۳.....	شرایط حرارتی.....
۱۱۷.....	فضای سبز و مدارس.....
۱۱۹.....	طبیعت و قدرت یادگیری.....
۱۲۱.....	گونه های گیاهی مناسب برای کاشت در مدارس.....

۱۲۷	استاندارد و عملکرد فضاهای مدارس
۱۲۸	کلاس های درس تئوری
۱۳۰	مکان قرارگیری
۱۳۱	تراکم جمعیت در کلاس درس
۱۳۴	نتایج کلاس با تراکم جمعیت پایین
۱۳۴	اثرات منفی تراکم جمعیتی زیاد کلاس
۱۳۶	اثرات مثبت تراکم جمعیتی زیاد کلاس
۱۳۷	ابعاد و اندازه مبلمان کلاس
۱۴۲	فرم کلاس
۱۴۳	ضوابط کلاس
۱۴۴	کلاس های درس عدله
۱۴۵	کارگاه
۱۴۶	اصول طراحی کارگاه در مدرسه
۱۴۶	ساختمان کارگاه
۱۴۷	نور در کارگاه
۱۴۷	تهویه کارگاه
۱۴۷	آزمایشگاه
۱۴۹	ظرفیت یک آزمایشگاه استاندارد
۱۵۰	استاندارد های فضای آزمایشگاه

کیفیت یادگیری دانش آموزان همیشه در یک ارتباط متقابل با محیطی است که در آن جریان یاددهی اتفاق می افتد؛ و این امر هیچ گاه بدون توجه به احتیاجات فراگیران محقق نخواهد شد. لذا باید در برخورد با مسأله طراحی مدارس عنصر تعامل بین محیط و دانش آموزان را در نظر گرفت.

آنچنان که امروزه می بینیم اکثر مدارس (جز تعداد محدودی) از محیطی که دانش آموزان را به وجد بیاورد و در آنها حس تعلق خاطر ایجاد نماید برخوردار نیستند. و صرفاً تنها ساختمانی برای آموزش معلم به دانش آموز است و به مسائلی همچون سب، رطوبت و نیازهای دانش آموزان توجهی نخواهند داشت.

هدف از طراحی مدارس باید فقط ایجاد یک بنا جهت تدریس یک سری دروس در ساعات معین باشد بلکه باید به عنوان مکانی برای گذراندن نیمی از زندگی روزانه دانش آموزان در نظر گرفته شود. همانطور که یک کودک یا نوجوان در محیط خانه احساس آرامش می کند باید محیط مدرسه نیز فضایی جذاب و لذت بخش برای او باشد و با احساس آرامش و امنیت باعث علاقه دو چندان وی به تحصیل شود.

در این راستا می توان نیازها و روحیات گروه های سنی کاربران محیط مدرسه را شناسایی کرد و با توجه به مسائلی که باعث ایجاد محیط و شرایط مناسب جهت یادگیری می شود اقدام به طراحی نمود.

از جمله موارد محیطی تأثیر گذار بر کیفیت یادگیری دانش آموزان می توان به عناصری همچون رنگ، نور، صوت، تهویه، فضای سبز، فرم و ... اشاره کرد؛ که در ادامه فصول کتاب به شرح آنها پرداخته شده است.